

Kiadóhivatal:
Báter-nyomda, Kaszinóbazar
épület

Az előfizetési pénzek és hirdetések ide küldendők.

HIRDETÉSEK

legjutányosabb számítással,
díjszabás szerint.

Megjelenik minden szombaton.

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség:
Bezerédj István-utca 5 szám.
Ide küldendők a lapot érdeklő
összes közlemények.

ELŐFIZETÉS:
egész évre 10 kor., félévre 5 k.
negyedévre 2 kor. 50 fill.
NEPTANÍTÓKNAK,
ha az előfizetést egész évre
előre beküldik: 5 kor.

TOLNAVÁRMEGYE TÁRSADALMI, KÖZIGAZGATÁSI ÉS KÖZGAZDASÁGI ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ HETILAP.
AZ ORSZÁGOS M. KIR. SELYEMTENYÉSZTÉSI FELÜGYELŐSÉG HIVATALOS LAPJA.

Felelős szerkesztő:

BODNÁR ISTVÁN.

Bemutatók:

JANOSITS KÁROLY. KOVÁCH ALADÁR.

Kiadja:

BÁTER JÁNOS NYOMDÁJA.

Alispán választás.

Az alispán választás kérdésében a szeretet ünnepe sem hozott békességet. Harez folyik minden téren, még pedig ádáz, vad gyűlölettel *Simontsits* ellen, kit kerlelhetlen ellenfelei nemtelen módon, a rágalom mérgezett nyilaival kívánnak tönkretenni.

Lapunk mult heti számában már érintettük, hogy a *Simontsits* elleni hajsza számai Budapestig elnyulnak. Mint békét szerető emberek, nem akaruk a harez tüzet élesíteni. Elhallgatuk a személyeket, akik a komplot szálaít szövik, bogozzák. De ma már felmentve érezzük magunkat a hallgatóstól. A mérgezett golyók használata a modern harcászatban is tilos, külön elbírálás alá esik. Mikor egy köztisztelőben álló ember legnagyobb ékeségének, legértékesebb földi vagyonának: becsületének elrablásáról van szó, a sajtó emberének egyenes kötelessége az, hogy taglóvá élesedjék kezében a máskor sebezni nem kívánó toll s teljes erejével lesujtson arra, a ki elég vakmerő a becsületrablás legnagyobb erkölcsi bűnét elkövetni.

Aknamunka *Simontsits* ellen.

A megyében békesség volt mindenfelé, fel-felmerült egy hang *Simontsits* ellen, de mint verőfényes őszön a gyümölcs, érett, szépen érett az ő alispánágának kérdése. Nagy rátermettségét, kiváló képességét meghonosította mindenki, a legszélsőbb ellenzéki férfiak sem másban látták a jövő alispánját, csak ő benne.

Egyszerre sugás-bugás támadt, mint mikor nyári éjen megcsap a hús fuvallat, az élesebb szellő. Darabont így, darabont úgy, hallottad itt is, ott is s beállott az a fordulat, hogy a vármegye orsz. képviselői közül még olyanok is vehemens ellenfeleivé váltak *Simontsits*nak, akik eddigelé bizonyos passzív magatartást tanúsítottak az ő alispánválasztásával szemben.

Hogy neveket is említsünk, itt van például a mindenki által tisztelt jeles poéta-képviselő, *Rátkay* László, a kit éppen a most általa támogatott alispán-jelölt *Szévald* Móricz, talán éppen e magatartása miatt buktatott meg két helyen is, hogy vármegyei bizottsági tag ne lehessen.

Akkor, úgy látszik, még *Rátkay* László nem volt *Szévald*nak embere, de hogy az lett, más okát nem találjuk, mint hogy őt is és négy függetlenségi kollegáját is megtevesztették azok a szárnyra kelt gyalázatos rágalmak, amelyek *Simontsits* feltétlen jó

hazafiságát a legsötétebb színben tüntették fel.

Biztos értesülésünk van róla, hogy a *Simontsits* ellen való hangulatszításban a paksi származású *Somogyi* (Krausz) Aladár, országgyűlési képviselő járt legelől. Kiseprűzzük Tolnából azt a . . . darabont, harsogta a képviselőház folyosóján s futkosott Kossuthhoz, Apponyihoz. Híresztelését, hogy kezében vannak *Simontsits* ellen a csalhatatlan adatok, elhitték mindenütt, így sajnos, képviselőink is, csak egy embert nem tudott megtéveszteni: *Szabó* Károlyt, a szekszárdi kerület érdemes képviselőjét.

Ez a derék férfi jobban hitt a maga jó szemének, mint a mások besugársainak s puritán egyenességével szembe szállt félrevezetett képviselő társaival, adatokat szerzett, sorba czáfolta a felhozott vádakot, sőt mondhatni, a saját testével fedezte *Simontsits*ot a kormány előtt is. *Somogyi* Aladár ur a pártból való kirekesztéssel fenyegette meg, de ez az egyenes, szókimondó, bátor ember oda állott pártvezére, Kossuth elé s kinyilatkoztatta, hogy inkább a mandátumát dobja oda, minthogy egy általa nagyrabecsült, teljesen kifogástalan jellemű s bár más pártállású, de megbízható hazafiaságának ismert férfiun keresztülgázolni engedjen.

Szabó Károly országgyűlési képviselő, ki voltaképen a törvényhatósági teremben a függetlenségi eszmék követőinek legelső tömörítője, párttá szervezője volt, eme nyílt, egyenes, bátor, férfias fellépésével csak fokozza az iránta való napról napra növekedő simpathiát. A 27-én megtartott főispáni értekezleten, sokak részéről a legmelegebb ovációban volt része az igazság, bátor, nyílt, erélyes megvédéséért.

S ott fent Kossuth, Apponyi is *Szabó* Károlynak adott igazat s a mint tőlük méltán várni lehetett, megtagadtak a tolnamegyei alispánválasztásba való mindennemű beavatkozást.

Ezzel azonban nem szakadt vége a *Simontsits* ellen való további küzdelemnek, csak a csatatér helyeződött át Tolnamegyébe. Ismerjük a 22-iki régi függetlenségi párti értekezlet külsőségeit, de hogy a fenti *meggyőző érveknél* itt is megvolt a romboló hatásuk, *Simontsits* 5 szekszárdi, azelőtt feltétlen hívének átpartolásából látjuk.

Mik hát a vádak?

A fentiekben több oldalról nyert értesüléseink alapján hüen leirtuk a

Budapesten történt eseményeket és most átadjuk a szót *Simontsits* Elemér vármegyei főjegyzőnek.

Tekintetes Szerkesztő Úr!

Engedje meg, hogy becses lapjában helyet kérjek az alábbi sorok számára.

Közvetlen forrásból merített értesülésem szerint *Rátkay* László orsz. gyűl. képviselő úr, a küszöbön levő alispánválasztásról folytatott beszélgetés közben, Dunaföldváron, többek előtt kijelentette, hogy a választásnál nem szavaz rám, mert *Somogyi* Aladár orsz. gyűl. képviselő urtól azt hallotta, hogy nekem több levelem van a belügyminiszteriumban, melyekben főispánra ajánlkoztam és főispánválasztás kineveztetésem esetére hajlandónak nyilatkoztam arra, hogy a vármegye alkotmányos jogait karhatalommal is le fogom törni.

Ennek következtében *Bezerédj* Pál és *Kovács* Sebestyén Endre tisztelt barátaim felkérésem folytán felkeresték Budapesten *Somogyi* Aladár orsz. gyűl. képviselő urat, s a vele folytatott értekezés eredményéről az itt szöszszerint következő levélben értesítettek.

Kedves Barátunk!

Telefonon hozzánk intézett felkérésedre felkerestük ma *Somogyi* Aladár képviselő urat és hozzá azt a kérdést intéztük, mily bizonyítékokra támaszkodva terjeszti ő rólad azt a hirt, hogy te a darabont kormánynak szolgálataidat levélben felajánlottad, amely alkalmával egyúttal a megyei önkormányzatnak erőszakkal való letörésére is vállalkoztál? Felvilágosításul hozzá tettük, hogy ezzel a kérdéssel azért fordultunk *Somogyi* Aladár úrhoz, mert *Rátkay* László képviselő úr rólad a megyei választások alkalmából azt a hirt terjesztette, hogy erre vonatkozólag bizonyítékok vannak *Somogyi* Aladár úr kezei között.

Somogyi Aladár képviselő urtól azt a választ kaptuk, hogy ő *Rátkay*nak a tolnamegyei tisztújításról beszélgetve mondotta, hogy te *Kristóffy*nak annak idején felajánkoztál és úgy tudja, hogy erre vonatkozólag levél van a belügyminiszteriumban. De arra a kérdésünkre, hogy e levelet fel tudja-e mutatni, azt felelte, hogy a **levél létezéséről és a felajánkozásról Döry Pál volt alispán, jelenlegi békésmegyei főispán urtól értesült** és erre nézve csak akkor nyilatkozhatik, ha előbb *Hadik* János gróf államtitkár ural

beszél. Az illetőt már kereste, de jelenleg szabadságon van.

Kelt Budapesten, 1907. évi december hó 25-én

őszinte hiveid

Kovács Sebestyén Endre s. k.
Bezerédj Pál s. k.

Ezen levél kézhez vétele után, annak másolatban való közlése mellett, levelet intéztem *Dőry Pál* főispán urhoz, választ kérve tőle arra, hogy mondotta-e azokat, a miket *Somogyi Aladár* orszgy. képviselő ur állit. Leveleiben azonnal megadott és december hó 26-áról keltezett válasza a következő:

Kedves Elemér!

Azt hogy te *Kristóffy*nak levélelileg felajánkoztál, vagy hogy a vármegyénkbeli alkotmányos ellentállás letörésére vállalkoztál — **én sem Somogyi képviselőnek, sem senki más emberfiának sohasem mondtam.** Egy ily tartalmu levél létezésének híresztelése felől először tőled magadtól értesültem, a tisztikar bucsuzása alkalmával.

Szívélyes üdvözzel

Dőry Pál.

Midőn ezek után kijelentem, hogy abból, a mit *Somogyi Aladár* orszgy. képviselő ur a fentebbiek szerint felőlem *Rátkay László* orszgy. képviselő urnak mondott, egy szó sem igaz, le kell szögezmem azt a tényt, hogy ugy ebben, mint abban, hogy pletykáját *Dőry Pál* főispán urtól hallotta, *Somogyi Aladár* ur hazudott.

Fogadja tek. Szerkesztő ur őszinte tiszteletem nyilvánítását.

Szekszárd, 1907 december 26.

Simontsits Elemér.

Eddig tehát már volnánk.

Simontsits Elemér főjegyzőnek a multban egyik legnagyobb ellenfele, *Dőry Pál*, a volt alispán ad a fenti nyilatkozattal mintegy satisfactiot.

A dolog egyelőre tehát két ember személyes ügyévé zsugorodott össze. *Somogyi* ur állit, *Dőry Pál* főispán ur meghazudtolja őt. Most tehát *Somogyi* ur van alól, neki kell bizonyitania. Ugy járt ő egyelőre, mint a ki fényes sikerrel esik tul az operáczió, de a csipesz ott felejtődik a gyomrában. — Majd aztán harmadikul *Simontsits Elemér* is bele fog szólni a dologba, de már mint megválasztott — alispán.

Mi nekünk ugyanis szent meggyőződésünk, hogy most, mikor e csuf, elitelendő személyi hajsza kipattant, kifakadt, mint a mérges kelevény, a meghamisított, félrevezetett közvélemény még lelkesebb tömörülésével ad elégtételt ennek az igazságtalanul meghurczolt férfiúnak s nem rosszhiszemű, de félrevezetett országgyűlési képviselő-

lőink is sietnek letörülni azokat a véres cseppek, a melyeket a könnyelműen, minden ok nélkül oda helyezett töviskoszoru sajtolt ki egy ártatlanul gyanusított és meghurczolt férfiúnak *liszta* homlokán!

A régi függetlenek értekezlete.

Ezek után térjünk át a kevésbé fontos, de azért érdekes eseményekre. A régi függetlenségi Bodá Vilmos összehívására f. hó 22-én értekezletet tartott a Szekszárd-szálló kistermében. Nem tudjuk, de nyilvánosan azt korpoltálták, hogy 200 meghívót küldtek szét s a meghívottak közül csak 32—35-ön jelentek meg.

Mivel az értekezlet a sajtó kizárásával tartatott meg, csak hézagosan számolhatunk be az ott történtekről.

Az ülésen Bodá Vilmos elnökölt. Rajta kívül a vitában részt vettek: *Rátkay László*, gróf *Benyovszky Rezső* és ifj. *Wéber János* országgyűlési képviselők, dr. *Frühwirth Jenő*, dr. *Keck László*, dr. *Schwetz Antal* ügyvéd, *Hirsch Ignác* nagybérlő, *Adler N. János*, *Vicze János* és *Takáts Pál* megyebizottsági tagok és *Jasek Sándor* vármegyei aljegyző. Mivel a jelölt személyében nem tudtak megállapodni, *Jeszenszky György* bárót és *Szévald Mórict*ot együttesen jelölték, kibocsátva egy nyilatkozatot, amelyben *becsületszóra* megfogadtatják, hogy az alispán-választás alkalmával az esetben, ha az első választásnál akármelyik jelölt kisebbségben marad, annak szavazói a másik választásnál a többségben maradt ellenzéki párthoz csatlakoznak.

Ezenkívül kibocsátottak egy *Simontsits* elleni felhívást is a „*Polgártársakhoz*“, de ezt a megjelentekből csak 19-en irták alá.

Mindenestre jó jel *Simontsitsra*, ha 200 bizottsági tagot hívnak meg (ha igaz?) s 30—35-en jelennek meg s ezekből is csak 19 kapható — *becsületszóra*.

Mint érdekes dolgot, felemlítjük azt is, hogy az értekezlet kimondta, hogy csak függetlenségi, illetve a koalícióhoz tartozó alispánjelöltet támogat s ilyenekül *Szévald Mórict* és *Jeszenszky György* főszolgabíró urakat jelölte meg.

Érdekes kis anakronizmus ez, mert az értekezlet elnöke még csak ezután hívta fel a jelölteket, különben higgadt tárgyilagos vezérezikében nyilatkozatra, hogy voltaképpen milyen pártiak is ők?

Front a főispán ellen.

Ezt az értekezletet különben frontnak is nevezhetnénk a főispán ellen. De ennek előzményei vannak.

Főispánunk pár héttel ezelőtt bizalmas értekezletet hívott össze, ahol megállapodjanak az egyes bizottsági tagsági helyek betöltésére vonatkozólag. A bizottság el is fogadta a *Jeszenszky Andor* bizottsági tag által összeállított névsort, amely szerint a bizottsági helyeket $\frac{2}{3}$ részben koalíciós, $\frac{1}{3}$ részben régi szabadelvű pártiak töltenék be. *Dőry Pál*, az eltávozott alispán és *Bernrieder János* emelt csak kifogást a megállapított névsor ellen s fenntartották szabad cselekvésüket. Hason czélzattal lett összehívva a 22-iki függetlenségi értekezlet s ez még tovább hajtotta a sulykot. Nemesak bizottsági tagokat jelölt, de alispánt is, sőt egyhangulag kimondotta, hogy a főispán által f. hó 27-ére egybehívott alispánjelölt értekezletre a szövetkezett ellenzék tagjai el se mennek, mivel ők már az alispáni állásra jelöltek s a főispán, mint a nemzeti kormány megbízottja, nem is *támogathatna* mást, mint a koalíciós párt jelöltjét.

Tehát nem *támogathatna*, de támogat!

Ime a világba eresztett, egy kicsit még elburkolt vád, de amelyet egészen világossá tettek az egyes fővárosi lapokban megjelent magyarázó tudósítások, például: „Olyan erőfeszítések történnek *Simontsits* mellett, hogy az egyesült, hazafias ellenzéki pártok küzdelme nem igen kecséget győzelemmel, mert a vármegye főispánja, *Apponyi Géza* gróf teljesen távol tartja magát mindentől, sőt, mint komolyan hírlik, ő is *Simontsits* jelöltségét támogatja.“

A pártszenvedély és elvakultság legekelantsabb bizonyítéka ez a levél.

Apponyi Géza gróf főispán bizonyára a legmelegebb egyéni szinpathiával viseltetik ma is *Simontsits* Elemér főjegyző iránt, de hogy mennyire pártatlan, semmiesem bizonyítja jobban, minthogy a választás irányításába be egyáltalában nem folyt, rokon, vagy ellenszenvének kifejezést egyik jelölttel szemben sem adott, sőt mióta szenvedélyesebb a választási harc, családi körben, állandóan Bécsben tartózkodott. Vád őt tehát nem érheti, főispánunk éppen e korrekt magatartásával érdemelte ki azt, hogy néhány ember kivételével, majdnem az egész törvényhatósági bizottság, sőt az egész vármegye közvéleménye fedí, vérteti őt e meg nem érdemelt, alaptalan vádakkal szemben.

Értekezlet a főispánál.

A mint már jeleztük, *Apponyi Géza* gróf főispán f. hó 27-ére értekezletet hívott össze a vármegyei tisztújítás kérdésének megbeszélésére.

A főispán az értekezlet megnyitása után szívélyesen üdvözlí a megjelenteket s indítványozza, hogy *Dőry Pál* főispánnak üdvözlő sürgönyt küldjenek s a vármegye nevében sajnálatukat fejezzék ki távozásra felett.

Bernrieder János az okot is kifejezteni kívánja, hogy miért nem kísérték el többben az új főispánt. A sürgöny szövegezésével dr. *Leopold Kornélt* bizták meg.

Ezután a főispán megismertette az értekezlet czélját. Legelsőnek *Széchényi Sándor* gróf v. b. t. t., a volt főispán szólalt fel. Sajnosan értesült a *Simontsits* ellen megindult adáz küzdelemről. A szabadelvűségnek igazi elve, hogy az egyéni nézet megnyilvánuljon. A terrorizmus terére léptek azok, akik ezt meggátolni igyekeznek. Megemlékezik *Simontsits* főispánságának kérdéséről. Ő, mint az események közeli szemlélője, bizonyosságot tehet róla, hogy *Simontsits* vármegyének kívánt szolgálatot tenni, éppen a *vármegye autonómiáját, szabadságát* akarta megvédeni. Tanuságot tesz *becsületes* intenczióiról. Csak a szenvedélyesség, vagy a személyes ellenszenv tagadhatja meg *Simontsits* jószándékait. Látva azonban, hogy nem békét, de háborút, nem rokon, de ellenszenvet idéz elő, a főispánságot ezért nem fogadta el s ezzel csak korrekt, hazafias és *becsületes* gondolkodását igazolta be. Ő *Simontsits* alispáni jelöltségét támogatja.

*Bernrieder János*nak tudomása van a folyó hó 22-én tartott függetlenségi értekezletről, de azon részt nem vett, *magát az ott történetekkel nem azonosítja*, a mai értekezletet tartja illetékesnek, mert a meghívottak névsora pártállásra való tekintet nélkül állítottott össze. Maga részéről báró *Jeszenszky György*öt ajánlja alispánnak.

Miután *Apponyi Géza* gróf főispán konstatalta, hogy a jelen pártértekezletre éppen a mult gyűlésre meghívottakat hívta meg, *Szabó Károly* országgyűlési képviselő jelentkezett szólásra. Nagy figyelem s általános helyeslés között kifejtette, hogy nem felejtí el, mikép politikai pozíciót foglal el, s mint ilyennek állásfoglalása szigorubb bírálat alá esik. Tudja, hogy nem egy táborban küzd képviselő társaival, tudja, hogy állás-

 <p>Sirolin</p> <p>Emeli az étvágyat és a testerőt, megújítja a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.</p>	<p>Tüdőbetegségek, hurutok, számar- köhögés, skrofulozis, influenza</p> <p>ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.</p> <p>Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche“ eredeti csomagolását.</p> <p>F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)</p>	 <p>„Roche“</p> <p>Kapható orvos rendelésre a gyógyszerár- ban. — Ára üvegenként 4.— korona.</p>
---	--	--

foglalását fent és lent meggyanusításra használják fel s tán megtámadtatásoknak lesz kitéve, de mindez nem akadályozza véleménye szabadnyilvánításában. 12 éve figyelő *Simontsits* működését. 6 évig madár-láttávlattól, azután közelebbről, míg most lelkébe is bepillantott s mivel tiszta, becsületes embernek tartja, kinek jó hazafiságához szó sem férhet s az alispáni állásra legarravalóbb, ő a *Simontsits* jelöltetése mellett foglal állást. A politikai pártállás tultengését nem látja helyén valónak; mikor a vármegyénél politikai kérdést tárgyalnak, czélszerű, ha a különféle felfogások megütözkönek, mert csak így tisztázódik a helyzet. A vármegye vitális érdekeinél azonban ne vezessen bennünket pártszempont, hanem a vármegye jól felfogott érdeke. Ő megkérdte saját lelkiismeretét s annak alapján pártolja *Simontsits* alispáni jelöltetését, mert meg van győződve, hogy *Simontsits* dicsekedése, büszkesége lesz e vármegyének.

Az igazi meggyőződés meleg közvetlenségével elmondott beszéd nagy hatást tett, az értekezlet után sorban gratuláltak az egyenes, pártszenvédélytől ment, minden tekintetben igazságos országgyűlési képviselőnek.

Szabó Károly után *Kovács* Seb. Endre nagybirtokos szólalt fel *Simontsits* jelölése mellett. A vármegye politizáljon a képviselő választások alkalmával, de egészséges vármegyei élet csak akkor lesz itt, ha a nagy politika ezutánra is ki lesz zárva a vármegye házából. *Kossuth*, *Apponyi* is azt mondja, hogy tartsumk össze, más politika ne vezéreljen, mert békeesség egyébként soha nem lesz. Azután *Bernrieder* Jánost arra kéri: minden befolyását használja fel arra, hogy a választást a tisztesség és komolyság korlátai között ejtsék meg.

Bernrieder János szívesen megígéri ezt, különben sincs tudomása semmi turbulens szándékáról.

Dr. *Leopold* Kornél szerint *Bernrieder* nyilatkozata teljesen megfelel a vármegye hagyományainak. A volt szabadelvű párt a 22-iki értekezleten úgy lett feltüntetve, mint egy hazaáruló banda. Szerinte azonban ez nem áll, mert ez a párt is összefogott a függetlenségiéekkel, hogy Méri János Szekszárdra lábát be ne tehesse. Ismerteti azután azokat az okokat, a melyek Méri idejüvetelét meghiusították.

Bernrieder szerint ez nincs összefüggésben a mai értekezlettel.

Leopold szerint igen is összefüggésben van, mert a 22-iki értekezleten is megtárgyalták ezeket a dolgokat.

Szabó Károly szavazást kér az alispán jelölésre nézve.

Ezt az elnöklő főispán el is rendeli.

23-án *Simontsits* jelöltsége mellett szavaztak. Hármán: *Bernrieder* János, *Sass* László, *Antlfinger* János, *Jeszenszky* báró mellett. *Szévald* Móricz tamási i főszolgabíró jelöltsége szóba sem került.

Igy az értekezlet *Simontsits* Elemért egyedül jelölte az alispáni székbe.

Sass László az értekezletet csonkának jelezte.

Szeniczey Ákos szerint mások is meglettek hívva, miért nem jöttek el?

Az értekezlet *Apponyi* Géza gróf főispán szerint sem csonka, mert a multkori értekezlet tagjai valamennyien meg lettek hívva.

Ezután áttértek a többi állások betöltésére.

Kovács Sebestyén Endre szerint tág térnyílik a kombinációra s mivel minden a választás esélyeitől függ, mondanak ki, hogy

az értekezlet a fokozatos előlépés elvi álláspontjára helyezkedik.

Jeszenszky Andor is emellett van. Itt megemlékezik lapunk mult heti számáról s kinyilatkoztatja, hogy ő nem azt mondta, hogy *Simontsits* fogadja el a főispánságot, ellenkezőleg, hogy ne vállalkozzék reá. Ilyet mi nem is mondtunk. Méltóztassék vezércikkünk fejtegetését elolvasni. Ezt a Dixi aláírású czikk állította.

Bernrieder János elvileg a fokozatos előlépés barátja, de jelen esetben fenntartja cselekvési szabadságát.

Ezzel a főispán megköszönve a szíves érdeklődést, az ülést bezárja. Előzőleg bejelentti, hogy az értekezletről való elmaradásukat kimentették: *Pál* József, dr. *Schwetz* Antal, *Vizsolyi* Ákos és *Rátkay* László, ki elmaradását a rossz idővel és a 22-iki értekezlet határozatával okolta meg.

Simontsits jelölése.

A *Szévald* és *Jeszenszky*-párt által kifejtett, nagy mederben folyó korteskedés cselekvésre kényszerítette *Simontsits* pártját is. Az ő jelöltetése érdekében 117 bizottsági tag a következő körlevelet bocsátotta ki:

Tisztelt megyebizottsági Tagtárs ur!

Vármegyénk alispánja: *Döry* Pál ur, *Békésvármegye* főispánjává nevezetvén ki, szükséges, hogy első sorban vármegyénk közigazgatási érdekeit tartva szem előtt — mert a jó, gyors, alapos és szakavatott közigazgatás a vármegye minden rendű és rangu lakosának elvitázhatatlan nagy érdeke — és félretéve minden rokonszenvet vagy ellenszenvet, barátságot vagy haragot, az alispáni székbe olyan férfit ültessünk, aki minden követelménynek legjobban megfelel és a közérdek szempontjából erre a fontos és díszes állásra a legalkalmasabb.

Simontsits Elemér ur, ki 13-ik év óta vármegyénk főjegyzője s alispán helyettese és ezen minőségében kiváló egyéni képességeinek, tudásának, széleskörű közigazgatási ismereteinek annyi bizonyosságát adta és akinek feddhetetlen jellemét ismerjük, az a férfit, akivel *Tolnavármegye* alispáni székét a legméltóbban tölthetjük be.

Szilárd meggyőződésünk, hogy *Simontsits* Elemér a kiváló elődöknek méltó utódja lesz és hogy az alispáni széknek dicsőségét nem fogja elhomályosítani, hanem eredményes, igazságos s közhasznú működésével vármegyénk erkölcsi és anyagi javait hatékonyan fogja szolgálni és előbbrevinni.

Tolnavármegye közönsége mindenkör méltányolta tisztviselőinek érdemeit és a pártszenvédélyek soha nem vakították el annyira az emberek tisztánlátását, hogy a méltányosság és az igazság sérelmével mellőzték volna az igazi érdemet.

Vármegyénk eme tisztas hagyományaira és jól felfogott érdekeire hivatkozva, teljes bizalommal felkérjük igen tisztelt bizottsági tag urat, hogy hozzánk csatkozva, az alispáni szék méltó betöltése érdekében *Simontsits* Elemér, érdemes jelöltünk győzelmét szavazatával előmozdítani sziveskedjék.

Szekszárd, 1907 december hó 24-én.

Hazafias tisztelettel:

Ágoston István, Bartal Béla, Bajó Pál, Bajó János, Beszedits Ödön, Bezerédj Pál, Biró Imre, Bodor György, Bozár József, Bodnár István, Braun Sándor, Brick Jakab, Budai János, Braun Sándor, Becht Ödön, Csefkó Ferencz, Cziráky József, dr. Dragits Imre, Eibach Ödön, Fekete Ágost, Fördős Géza, Fleischmann Lipót, Fischer József, Gallai Ferencz, Góczy Nep. János, Güns Béla, Hagymássy Károly, dr. Hangel Ig-

nác, Holtz Ede, Horváth Ferencz, Joó Dömötör Károly, Kátai Endre, Kelecsényi Ambrus, Kovács J. Csizmadia, Kovács S. Endre, Kovács József, Kovács Mihály Zombai, Kalmár József, dr. Káldi Gyula, Lajkó István, Leopold Sándor, dr. Leopold Kornél, ifj. Leopold Lajos, Leicht Lajos, dr. Martin József, Mai János, Marhauser Imre, Molnár Lajos, dr. Müller János, Nagy György Hangonyi, Niefergall Nándor, Orffy Lajos, Perler Keresztély, dr. Pesthy Pál, Pirnitzer Antal, Pirnitzer Manó, Potyondi István, Popovics Gyula, Polgár Ferencz, Pulai István, Pulai György, Révész Ferencz, Rabinek Pál, Rassovszky Julián, Reich Samuel, Reinitz Gábor, Rumi Imre, Róth Ferencz, Rull János, Spitzer Imre, Spitzer Sándor, Streicher József, Stauber Sándor, Szabó Károly, dr. Szász Endre, Szél Gáspár, Sztankovics János, gr. Széchenyi Sándor, Stern Árpád, Szepessy Kálmán, Straicher Benő, Szentiványi Miklós, dr. Szentkirályi Mihály, dr. Somogyi Zsigmond, Sümegi Mihály, Szeghy Sándor, Szondy István, Schmidt Ferencz, Tafner János, Takács Gyula, Tenczlinger Lajos, Tenczlinger István, Tomesányi Lajos, Török Béla, Tamási Mihály, id. Tóth Ferencz Ercsi, Varga János, Varga József, Veszelei Zsigmond, Vizsolyi Ákos, Weisz Ferencz Feil, Weber Henrik, Wigand János, Wolf Henrik, V. Zsíkó Péter, Paprika János Horváth, P. Deák József, Horváth József, Duzs Dániel, Kiss Károly, Erdős Gábor, Rüll Nándor, Liebhauser István, Hauck Antal, Pártos Zsigmond, Meckl Antal, vármegyei bizottsági tagok.

Megjegyezzük, hogy a 117 névaláírást alig egy nap alatt gyűjtötték össze s ma már az azóta jelentkezettekkel együtt *Simontsits* pártja 230—240-re értékelhető, így körülbelül 40—50 abszolút többséggel fog győzni.

Benyovszky gróf ur levelez.

Lapunk zártakor arról értesülünk, hogy *Benyovszky* gróf országgyűlési képviselő külön körlevelet intézett a vármegyei Bizottsági tagokhoz. *Simontsits* ellen ő sem tud egyebet felhozni a darabont vádnál, ez pedig már eddig is fényesen tisztázódott, de a mai számunkban foglaltakkal még fényesebben. Az ilyen szép állítást, hogy „*Simontsits* Elemér éppen nem hive a jelenlegi hazafias politikának“ talán a gróf ur sem veszi komolyan. *Simontsits* igen is pártolja minden olyannak, a mi — hazafias. abban azonban igaza van a gróf urnak, hogy ő nem a koalíciós párt jelöltje, mert őt pártkülömbőség nélkül jelölik mindazok, akiknek a vármegye jól felfogott érdeke lebeg a szemük előtt.

Rákóczi fejedelem arcképe.

— Ritka értékes ajándék. —

Gróf *Széchenyi* Sándor v. b. t. t. értesülvén a vármegye azon határozatáról, hogy a megye *Rákóczi* arcképét a gyűlésterem számára meg fogja festetni, saját költségén megszerezte azon Mányoky féle eredeti festménynek művészi másolatát, melyet a fejedelem sajátkezűleg írt levél kíséretében, magával Mányokyval küldetett el a szász választó fejedelemnek, s mely eredeti arckép ma a szász király hálósobájában függ.

E képnek lemásolása csak kivételesen történhetett, mert elgondolható, hogy ahhoz nem másolás, de még megtekintés végett is nem egy könnyen lehet hozzáférni. Egy ízben a magyar kormány megbízásából *László* Fülöp másolta le a híres képet; szakértők véleménye szerint azonban az a másolat,

Tulhalmozott raktár miatt mélyen leszállított árak!

Szőrmével bélelt uri kabátok 22 koronától 30 koronáig

Gyermek és fiu kabátok legfinomabb kivitelben 7 koronától 12 koronáig

ELKÁN ÁRMIN

kalap, czipő, uri divat és szűcsáruk nagyraktárában

SZEKSZÁRDON.

melyet most Ő exczellenciája megszerzett, s melyet Müller, a drezdai képtár igazgatója készített, szebb, mint az előbbi. A kép tehát nemcsak ritkaságánál fogva, de művészi becsénél fogva is rendkívül értékes. Ezt a képet ajánlotta fel Széchenyi Sándor gróf ajándékképpen a vármegyének a közgyűlési terem számára. Szép bizonyosságát adta ezzel nemcsak a vármegye iránt érzett változatlan szeretetének, — de annak a tiszteletnek is, mely az ő hazafias lelkületét a magyar történelem tündöklő alakjai iránt áthatja. Közelismerésre tarthat számot e főúri ajándék, valamint maga a nemes cselekedet is, de általános örömet fog okozni bizonyára az is, hogy a Szabó Károly képviselő által felvetett s közérdeklődés tárgyát képező kérdés oly gyors megoldást nyert.

Rákóczi arcképének megfestetése a vármegyénél már csak finanziaális okokból is a későbbi idők feladata lehetett, s bármily áldozatkész is a vármegye, ily ritka, értékes képhez mégsem juthatott volna.

Volt főispánunk tehát örök halára kötelezte le — a vármegye közönségét. A minap Apponyi Gézáne grófné által felajánlott Széchenyi arckép, meg a mostani ajándék ékezen szóló bizonyossága annak a valódi hazafiságnak, mely nem hangos szólamokban, de tettekben nyilvánul meg s dicséri önmagát.

VÁRMEGYE.

Jegyzői nyugdíj választmányi ülés.

A községi és körjegyzők nyugdíjalapjára felügyelő választmány f. évi 29-én választmányi ülést tart, melyen a mintegy nyolcvan darab tárgyalás alá kerülő ügy, valamennyi egyes jegyzők nem rendszeres állásban eltöltött idejének beszámításából kifolyó nyugdíjjarulékok befizetésének elhalasztása, utánfizetés és korpótlék befizetési halasztása iránt való kérvények tisztán formalitások elintézése fog lenni s így különösebb közérdekű ügy ezen az ülésen nem fordul elő.

VAROSI ÉLET.

Városi közgyűlés. Szekszárd r. t. város képviselőtestülete folyó hó 21-én délután dr. Szentkirályi Mihály polgármester elnökle alatt a Szekszárd Szálló Nagytermében rendkívüli képviselőtestületi közgyűlést tartott. Ezen, az új polgármester hivataloskodása óta első közgyűlésen a képviselőtestület tagjai, bár a tárgysorozat a fogyasztási adó egyezkedés ügyében kiküldendő bizottság megválasztásán kívül fontosabb tárgyat nem ült fel, tekintélyes számban jelentek meg és a polgármestert a terembe lépésekor zajosn megéljenztek. A gyűlés megnyitása után a polgármester ez alkalommal, mikor először elnököl a képviselőtestület közgyűlésén, kéri a képviselőtestület támogatását, hogy egyesült erővel működhesse a város és a polgárság javára. A napirend előtt dr. Leopold Kornél indítványára Janosits Károly főjegyzőnek, aki a volt polgármester betegsége alatt és az után mintegy 5 hónapon át helyettesítette a polgármestert és lelkiismeretesen végezte kötelességét, a képviselőtestület elismerését és köszönetét fejezi ki. Ez után áttértek a napirendre és ennek során a következő határozatokat hozták. — 1. A jegyzőkönyv hitelesítésére felkérték Kamarás Béla és Vesztergombi Antal képviselőket. — 2. A fogyasztási adó megváltási szerződést, mely szerint az adó beszedési jogát a város 48686 K 46 fillért a kincstárból megváltotta, jóvábagyták, elhatározták, hogy az adókötelesekkel, kivéve a literezőket, akik ellenőrzés alá vonandók, az adóra nézve átalány összegben kiegyeznek és ezeknek az egyezségeknek a megkötésére a polgármester, akadályoztatása esetén a gazdasági tanácsnok elnökle alatt dr. Leopold Kornél, Wehrwerth Ferenc, Simontsits Elemér, Szondy István, Stokinger János, Kamarás Béla, Kíss Károly, dr. Kramolin Gyula,

Uj János, Székely József, Vesztergombi Antal, Vaczek László, Föglein Ferenc, Ditrich János, Csölönyi István, Kovács János Szászi, Török Pál Majsai képviselőtestületi tagokból álló bizottságot küldöttek ki. — Ennél a valóban fontos és a legnagyobb érdeklődést megérdemlő tárgynál felszólalt Horváth Ignác és miután kijelenti, hogy a tanács javaslatát elfogadja, a saját esetéből kifolyólag a bizottság figyelmét felhívja arra, hogy nagy körültekintéssel járjon el, mert csak így lehet az igazságos és egyenlő adóztatást keresztül vinni. Dr. Kramolin Gyula csatlakozik Horváth Ignác felszólalásához és valamely kulcs fellállítását javasolja, hogy a bizottság e szerint vesse ki az adót. A polgármester a bizottság kezét előre megkötni nem kívánja. Simontsits Elemér csatlakozik a polgármester felfogásához és a tanács javaslatának elfogadását ajánlja, melyet a képviselő testület a fentiekben el is fogadott. — 3. A menedékházaknak az iskolaszék által betervezett 1907/908. tanévi költségelirányzatát 2,988 K, bevétel nélkül, 3,580 K, kiadással és 592 K, hiánnyal elfogadták. — 4. Az országos gyermekvédő liga választmányába Kíss Károly kir. táblai bíró választották be. — 5. A Béri Balogh Ádám emlékre 50 koronát szavaztak meg. — 6. A régi fogyasztási adó és fillokszera alapokat megszüntették és állagukat a városi közpénztárba beutalták. — 7. Kluha Gézáne helyettesítésével felmerült 30 K, helyettesítési díjat megszavazták. — 8. Horváth Györgyné újvárosi menedékház vezetőnőnek 50 K, jutalmat megszavaztak. — 9. A gyámpénztár negyedévi megvizsgálásáról szóló jelentést tudomásul vették. — 10. A Szekszárd Szálló nagytermének használata után, a színelőadásokra nézve megállapított teremdíjat 5 koronára leszállították és Szilágyi Dezsőnek 65 koronát visszautalványoztak. — 11.—13. Finta Ferencz faiskola kezelő és Sallai István házi szolga fizetés javítás iránti kérvényét elutasították. — 12. Szajkó Péter majoros fizetését havi 28 koronáról 40 koronára felemelték. — 14. Horváth Drubics János és tsanak megszünt szőlődézma váltásig tartozás kikebelezéséhez szükséges törleési engedélyt kiadták. — 15. Schönstein Miksa kereskedelmi könyvelőnek települési engedélyt adtak.

HIREK.

Szeretet.

A villanyosság korszakát éljük. Soha nem remélt, nem hitt csudák ragyognak fejünk felett, fényt és világosságot szóró csudák, melyeknek csak egy a hibájuk, nem adnak meleget.

Fény és világosság vesz körül bennünket. Hatalmas, nagy problémák lüktetnek agyunkban, csak úgy zsonganak benne a mélységes bölcsességű kérdések. És szívünk, az üres és hideg.

Az emberiség megy előre a maga útján. És e vándorlásában egyre magasabb régiókba ér, ködbe vesző ormokon keresi a tudományt, az igazságot.

És fáradtsága nem hiabavaló. Szédítő magaslatokra ért. Fellegeket szánt homlokával Csillagsugarakat fonhat koszoruba. Övé az erő és hatalom.

Czélját javarésben elérte. S boldog-e most vajjon?

A mikor fáradtságos, küzdelmes útjában megáll, hogy kissé megpihenjen, hátrapillant. Visszatekint hosszú pályájára, visszanez oda, ahonnan elindult, a virágos, mosolygó völgybe.

Himes pillék játszadoznak odalenn, mosolygó napsgár csókolgatja a nyíló vadvirágokat. Futó patak kacagva csörgedez. Melegség, boldogság hona e táj, s tűzszirmu rózsákent virít benne a szeretet.

És mikor ez a kép elevenedik meg az egyre előbbre törtető emberiség szeme előtt, mély fájdalom és szomorúság ejti hatalmába.

Szembe került egymással nagy, hatalmas küzdelemben a szív és az ész.

Az ész mraradt a győztes. Van tudományunk és bölcsességünk, temérdek, de jeges lehellet tette bénává szívünket.

A szeretet birodalma többé vissza nem tér soha.

Gyülölködő harcok tombolnak körülünk, szilaj forgatagban. Ami haragos indulat csak van, az mind fékevesztett üvöltéssel kavarog. Az ész világát éljük, mindent tudunk, de semmit sem érezünk.

Csak egyetlen napja van az esztendőnek, amikor valami jótékony álm borul szemünkre, amikor melegen markol szívünkbe a rég felejtett szeretet.

A mostani ünnep ez a nap, karácsony mosolygó ünnepe.

Tartós lesz-e az a derű, melyet ez ünnep közelsége maga köré áraszt, vagy pedig az ünnepi harangok elköngtával megint reánk borul a sívár, fagyos, zordon éjszaka?!

Nincs jogunk ennek ellenkezőjét remélni.

Minden jel arra mutat, hogy a nagy emberi közösségek feloszloban vannak, anélkül, hogy helyükbe kis, meleg közösségek lépneek.

Egymás ellen törtet a társadalom minden osztálya, minden felekezete, minden kasztja. A nagy társadalmi egységek keretei összeomlanak és khaotikus zürzavar lép helyükbe.

Semmiféle emberi érzés nem tud segíteni ezen az állapoton, csak egy, a szeretet. Állítsuk vissza a szeretet uralmát. Ne hideg tudományokért áldozzuk fel meleg érzelmeinket, hanem ellenkezőleg, ha már összeütközésbe kerül e kettő egymással, inkább az értelem zsugorodjék össze az érzelem javára.

Többet higyjünk és kevesebbet tudjunk.

És a mikor megkondulnak az ünnepi harangok ércnyelvei és zengő zsolozsmák szárnyain száll magasra imánk, fogadjuk meg azt, hogy nem csak karácsony ünnepén, de mindig, minden tettünkben és cselekedetünkben a szeretet törvényeit tartjuk szem előtt.

Döry Pál távozása. Vármegyénk köztisztviselőiben álló volt alispánjától Békés vármegye főispánjává történt kinevezése alkalmával a vármegye tisztviselői kara folyó hó 22-én bucsuzott el. Simontsits Elemér főjegyző meleg szavakban vert bucsút a volt főnöktől, aki szívélyesen köszönte meg az üdvözlést. — 23-án délelőtt a déli órákban a négy sárközi község képviselőtestületi közgyűlésének küldöttsége tiszteltget. A nagyszámú küldöttséget Bús Lajos decsi református lelkész vezette, aki a tőle megszokott ékesszólással bucsuzott el a volt alispántól. Döry Pál főispán látható meghatottsággal köszönte meg a Sárköz szeretetének megnyilatkozását. — Az új főispán folyó hó 27-én a reggeli vonattal indult el Szekszárdról. A vasuti állomáshoz a vármegyei tisztviselői kar Simontsits Elemér főjegyző vezetésével kísérte ki, ahol a távozó újból szívélyes bucsút mondott az ott megjelenteknek. A főispánt új méltóságának helyére a vármegye részéről Döry Hugó, Döry Ernő, Hazslinszky Géza törvényszéki elnök, Nagy István főszolgabíró, Návay közalapítványi főfelügyelő, Perczel József, Rácz József szekszárdi rendőrcapitány, Széchenyi Domokos gróf és a Sárköz négy községének 12 tagu küldöttsége kísérte el.

Felmentés. Dr. Szentkirályi Mihály Szekszárd r. t. város polgármestere a vármegyénél viselt állásától a törvényhatósági bizottság utólagos jóváhagyása reményében felmentetett.

Kinevezés. A belügyminiszter Szalay László dr. miniszteri segédfogalmazót, főispáni titkárt miniszteri fogalmazóvá kinevezte.

Hazai selyemtenyészési eredmények. A selyemtenyésztés nálunk még mindig nem részeseül kellő méltányolásban, pedig miként az alábbi számok mutatják, jelentékeny összegeket juttat a legszegényebb néposztály közé és pedig akkor — s ebben rejlik szociális jelentősége, amikor a nép között már nincs és még nincs pénz — aratás előtt. — Az országban ez idén 1.407,155 kilogramm selyemgubót termeltek, melyért 2.847,032 koronát fizettek ki, melyből átlag 35 korona

esik egy tenyésztőre. Az összes kereset, melyet a selyemtenyésztéssel és selyemfonóiparral foglalkozóknak kifizettek, 75 millió 276 ezer koronát tett ki. E számokhoz nem kell kommentár.

— **A kath. kör közgyűlése.** A szekszárdi róm. kath. olvasókör 1908. év január hó 6-án saját nagytermében évi rendes közgyűlést tart. Targysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Jegyzőkönyv felolvasás és hitelesítés. 3. Tisztviselők beszámolója és lemondása. 4. Tisztújítás. 5. Alapszabályok módosítása; tagsági díj felemelése egy, esetleg két koronával. 6. Indítványok.

— **Adományok a szekszárdi népkönyvháza.** A népkönyvháza adakoztak: Károlyi János Csibrák 10 kor, Szekszárdi népbank 10 kor, özv. Sass Istvánné Szekszárd 10 kor, Moudry Hugó Szekszárd 5 kor, Rill József Szekszárd 2 kor, Káldi Gyula Szekszárd 5 kor, Pirniczer József cég Szekszárd 10 kor, Duzs Dániel Öcsény 2 kor, dr. Steiner Lajos Szekszárd 5 kor, Sztankovicszky Mária Kajdacs 20 kor, Hanzel János Szt. András 10 kor. Ezen kegyes adományokat számos szegényeink nevében hálás köszönettel nyugtatom.

Szekszárd, 1907. december 23.

Bezerédj Pál sk.

— **Lemondás.** Hanzély János szent-andrási lakos a borellenőrző bizottsági elnökségről lemondott.

— **Az 1908. évi ujonczok létszáma.** Az 1908. évi főszorozásra felhívott állítás kötelesek száma, Szekszárd r. t. városban 120 első, 69 második, 48 harmadik; tamási-i járásban 406 első, 231 második, 131 harmadik; völgysegi járásban 369 első, 254 második, 160 harmadik; dombovári járásban 248 első, 137 második, 126 harmadik; dunaföldvári járásban 519 első, 314 második, 245 harmadik; simontornyai járásban 358 első, 219 második, 225 harmadik; központi járásban 347 első, 220 második és 132 harmadik korosztályú egyén. Tolnavármegye területén az 1908. évi főszorozásra felhívott állítás kötelesek száma 4878.

— **Fizetés felemelése.** A m. kir. belügyminisztérium Dömötör Miklós szekszárdi anyakönyvvezető fizetését 1600 koronáról 2600 koronára emelte.

— **Népszövetségi közgyűlés.** A „Katholikus Népszövetség” szekszárdi csoportja f. hó 29-én, vasárnap délután 4 órakor a kath. kör nagytermében közgyűlést tart. Targysorozat: 1. Megnyitó beszéd. Tartja: Szabó Géza főgimnáziumi hittanár. 2. Új tagok felvétele. 3. Naptárak és füzetek kiosztása.

— **Kitüntetett iparos.** Stoll Alajos szekszárdi sütőmester a budapesti nemzetközi sütőipari kiállításon dicsőséget szerzett szekszárdi iparának. A bíráló bizottság most nevezett derék iparost kiállított készítményeiért aranyéremmel tüntette ki.

— **Választmányi tag.** A rendőrkapitányok országos egyesülete Molnár Lajos szekszárdi rendőrkapitányt választmányi taggá választotta.

— **Fedeztetési állomások.** Tolnavármegye területén az 1908. évben a következő községekben engedélyezett a földművelésügyi miniszter fedezési állomásokat: Paks 8, Tamási, Nagykönyvi 4, Döbrököz, Dunaföldvár, Fadd, Regöly, Sárszentlőrincz, Szakály, Tengőd 3, Bába, Bátaszék, Bonyhád, Böleske, Felsőreg, Felsőnyék, Györköny, Kajdacs, Magyarkeszi, Nagyszokoly, Dombóvár, Öcsény, Pinczehely, Szakcs és Szekszárd 2-2 ménnel.

— **Iskola bezáratás.** A paksi községi pusztai iskolák kanyaró miatt bezárattak.

— **Villanyszínház.** A Sellinger Rudolf igazgatása alatt Szekszárdon működő villanyszínház nap nap után a legszebb előadásokat rendezi. A képek változatossága, kifogástalan tisztasága és szépsége valóban megérdemli a megtekintést. Az igazgató szombaton és vasárnap nagy nevető estélyt rendez. Az első előadás jövedelméből 12 K. jutott a szegény gyermekek karácsonyfájára.

— **Feljelentés visszavonása.** Siemens és Halske cég a szekszárdi villanytelep tulajdonosa az Engelbrecht Ede volt üzletve-

zetője tett feljelentését visszavonta, mert a kárt megtérítette.

— **Baleset.** Schrank József és Reich János németkéri lakosok az erdőben fát vágtak. E közben Srának egy elhibázott csapása Reichot a lábán érte. Reichot súlyos sérülésével beszállították a szekszárdi kórházba.

— **A borozás vége.** Kiss János bátai lakos pinczejében f. hó 22-ére virradóra együtt boroztak Mózes Imre, Mózes István, Berta József, Pápa János, Berényi János és Magyar János bátai lakosok. Éjjel után Berényi Jánost és Magyar Jánost garázdalkodásuk miatt a pinczéből eltávolították. Berényi és Magyar boszut forralva, a pince mellett vasvillával és doronggal felfegyverkezve lesbe álltak, s mikor a többiek a pinczéből kijöttek, Berényi Mózes Imrét doronggal fején és balkarján megütötte, Magyar pedig Berta Józsefet vasvillával úgy szájjon vágta, hogy annak 3 foga kitört.

— **Tűzhálál a téglakemencében.** A miszlai téglaháznál f. évi november 7-én Balassa József téglamester János nevű fiával a kemencében összehalmozott vályogtégla kiegészítésére végett tüzet rakott s este 6 óra tájig együtt tüzeltek. Ekkor a fiu a szomszédban lakó Nagy István barátját áthívta s az öreg Balassa pedig lefeküdt. A két fiu éjjel tájig együtt beszélgetett. A kemenczének egyik nyílásában a tűz teljesen kialudt s az ifju Balassa, mikor barátja haza távozott, hogy meg ne fázzon, ebbe a nyílásba belefeküdt s elaludt. Atyja hajnalban felébredt s látta, hogy a kemencze egyik nyílásában a tűz kialudt, tehát tüzet rakott bele s ezután fia keresésére indult, a kit, sehol sem talált. A kiegészítő tégla f. hó 19-én szedték ki a kemenczéből s ekkor megrémülve találták meg a Balassa fiúnak összegegetett csontvázát, cserép pipáját és óralánczát.

— **El az uszályal!** Ezt hallani minduntalan, amióta nyilvánvaló lett, hogy a por nemcsak a légzőszerveket izgatja, hanem betegségeknek, különösen pedig a tuberkelbacillusok átvitele után, tüdőbetegségnek az okozója. A modern tudomány nagy súlyt helyez az ezen betegség elleni óvintézkedésekre és első sorban ajánlja a légzőszervek megvédését hurut ellen, mert csakis katarrhális gyuladáson képesek a bacillusok terjeszkedni. Semmi más szer sem használható e célra jobban, mint a „Sirolin-Roche”, mely a köhögést csillapítja és a légzőszerveket a bacillusok káros hatása ellen megvédi. Kapható minden gyógyszerertárban.

— **Éjjeli csendzavarok.** Gulyás István, Pap Lajos, Györki Sándor, Tóth Mihály, Holer József, Nagy József és Anygál József nagyszokolyi lakos legények f. hó 22-én éjjel tájban megjelentek Grósz Béla kocsmájában s bort követeltek. A kocsmáros, mert záróra volt, távozásra hívta fel őket és sikerült is az utcára kiszorítani őket a hol aztán tégladarabokkal az ajtót és ablakot oly erővel dobálták, hogy a kocsmáros kénytelen volt kilőni, a mi után a nevezettek eltávoztak.

— **Pinczabetörés.** Komlósi József sióagárdi lakosnak a zombai határban levő pinczejébe, a hol neki, anyjának és apósának is volt bora, f. hó 13-án eddig ismeretlen egyének betörték s mintegy 300 liter bort elloptak. A csendőrség a tetteseket nyomozza.

— **Orvosi körökben** már rég ismert tény, hogy a Ferencz József keserűviz valamelyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan Feren József keserűvizet.

— **Zsír tolvaj.** Láté Mihály sióagárdi lakos, Navreczki József ugyancsak sióagárdi lakostól folyó hó 17-én egy vendély zsírt lopott el.

— **Betörés.** Vakmerő betörést követtek el ismeretlen tettesek, Szekszárdon, folyó hó 22-ére virradóra éjjel. Betörték a magyar kir. államvasutak szekszárdi osztálymérnök-ségének helyiségébe, ott hét iróasztal fiókját felfeszítették és azokból egy férfi- és egy női aranyórát és két arany gyűrűt elloptak. A rendőrség széles körű intézkedéseket tett a betörők elfogására.

— **Tolvajlás.** Rabb József szakcsi lakoshoz f. hó 21-ére virradóra Zápor Imre, Lengyel Imre és Buzsáki János suhacozok betörték s a kamrából 2 m. m. árpát 3 zsákban ellptak s Forintos Ferencz szatocsnak eladták.

— **Verekedések.** Scharer József és Garai Lajos bátaszéki lakosok folyó hó 22-én éjjel az utcán összeszólkoztak, aminek az eredménye az lett, hogy Garai Lajos súlyos sérüléssel volt kénytelen a vitatérét elhagyni.

— **Tyúk tolvaj.** Petz Józsefné mőzsi lakos Scheidler Mátýástól 12 darab tyúkot elloptott.

— **Lopás.** Neuwirth Zsigmond faddi lakos, tányéros kocsjáról Tolnán több árut leloptak és azt Szuprics Ilorának eladták. A tolvajok a járásbírósnál feljelentettek.

— **Tolvaj cigányok.** Sárközi Roza és Kati sárpilisi illetőségű lakos cigányok, Ihos Ferenczné decsi lakosnő szobájába behatoltak és 2 darab selyemkendőt elloptak.

CSARNOK.

Levél Amerikából.

Itt vagyok ésaným Newyork városába,
Bizony csak csikorgok, az élés oly drága,
Igaz, tiz álló nap krajczárt sem kerestem,
— Szóm meg ne ijessze — ispotályba fekszem.

A czudar gép ujjam egy ízét levágta,
Sebaj, negyven dollárt fizettek utána.
A felét itt küldöm illő szeretettel,
Tudom, az apró pénz biz otthon is elkel . . .

Jön a tél . . . az adó . . . kell kántornak, papnak,
Azért a kis „sorérl” is tudom, zaklatnak.
Becsülettel ugyan kiültem félővet,
Tízpengő „doktorpénz” jár még Nagy Ferének . . .

Vegyen nagy kendőt is ésszülém magának,
Czipő is kell tudom, a Zszusa hugámnak,
Pistának meg csizma . . . Gyurának tán ködmön . . .
Ha oszt innét kimék, küldök ismét rőktön . . .

Igaz, a Fájz zsidó, tovább ő se várjon,
Husz itcze bor maradt nála a rováson . . .
Ha aztán még jutna egy vég pántlikára,
Tudja már kigyelmed: kinek van az szánva . . .
— Most pedig ésszülém az Isten megáldja!
BODNÁR ISTVÁN.

Gazdasági cselédeknek

szükséges bérlevelek
jutányos áron kaphatók

Báter János könyvnyomdájában

Szegény gyermekek öröme.

A Szekszárdi Első Magyar Asztaltársaság ez évi karácsonyi ünnepén, vallás-különbség nélkül, husz gyermeket öltöztetett föl tetőtől talpig jó meleg ruhával. E kiadásait részben tagdíjakkól, részben a jószívű emberbarátok adakozásaiból fedezte.

A kis gyermekek öltöztetése fél 5 órakor kezdődött s 6 órára teljesen felöltözve párosával vonultak be a már részükre felterített s szép karácsonyfával díszített asztalhoz vacsorára.

Vacsora után Mutsenbacher Ödön, a társaság elnöke szép beszédet intézett a gyermek sereghez, figyelmeztetve őket, hogy legyenek hálásak jötevőik iránt, kiknek nemes-szívűsége ily nagy örömet okozott nekik.

Buzdította őket engedelmessegre szülőik és tanítóik iránt s ha felnőnek legyenek jó honfiak és honleányok.

A szeretet szavai megalatták a szívekhez vezető utat.

Ezután Albert István, a társaság leg-régibb s egyik legbuzgóbb tagja intézett a gyermekekhez beszédet. Elmékedésében felhozta Béri Balogh Ádám fáját, a mely hajdan kicsi csemete volt, de minél nagyobb

kort ért el, annál jobban növekedtek lombja s így hatalmas törzsé fejlődött, melynek árnyékában megszámlálhatatlan szegény utas pihent már meg. Ehhez hasonlítja ő az asztaltársaság fáját, mely kezdetben szintén csemete volt, mikor alig 2—3 gyermeket tudott felruházni. Örömmel mutat rá, hogy most e kis csemete már-már kezd lombosodni, ugyanarra, a mint ez látható is, hogy ez évben már 20 gyermek élvezheti annak áldásos gyümölcsét.

Végül intette őket, hogyha valamikor jobb sorsuk leend, felebaráti szeretetből ők se feledkezzenek meg a szegény szűkölködőkről.

Dr. Steiner Lajos a társaság diszelnöke szintén jelen volt e szép ünnepélyen, — ki a szegény gyermekeknek lelelkesebb barátja, a jól esett nemcsak a szegény szülőknek, hanem a jelen volt vendégeknek is látni, mint keveredik a gyermekek közé simogotva azok örömtől sugárzó arcát.

A kis gyermekek közül többen megköszönték az ez alkalomra betanult beszédekben az asztaltársaság jószívűségét. Ezek közül kiemelendő két kis leány: *Antal Anna* és *Gacsályi Irmuska*, kik oly szép hangsúlyozással és meghatottsággal adták elő alkalmi beszédeiket, hogy bizony soknak könnyeket fakasztott szemekből.

Azt a megindultságot, melyeket a jelen levő szülők és vendégek látni lehetett, leírni nem lehet.

A szegény gyermekek felruházására adományaikkal hozzájárultak a következők: Dr. Steiner Lajos diszelnök 20 K, Tolnamegyei Takarékos és hitelbank 20 K, Szegzárdi Takarékpénztár r. t. 20 K, Bezerédj Pál 10 K, Mutsenbacher Ödön elnök 10 K, Gróf Apponyi Géza 5 K, Mayer János kereskedő 4 K, Schubert Gyula 2 K, Schubert Gyuláné 2 K, Hayt Gábor 2 K, Tóth Antal 2 K, ifju Leopold Lajos 2 K, Frei János Takler 2 K, Dr. Fent Ferencz 2 K, Hája Nándor, Molnár István, Erdős Zsigmond, Sarkadi N. Adler N. János, Krausz Mór, Hradek Lajos, Salamon Armin, Hirschfeld Mór, Jámber Lajosné, Perl Béla, Salamon Miksa, Pirnitzer József, és fia cég, Elkán Armin, Seiner Lipót, Fritsz Gyula, Müller testvérek, Fekete Hugó, Gauzer Ádám, Molnár Bernát, Kron Salamon fia, Schlesinger Ignác, Reichl Sándor, Borovitz Márkus, Reich Armin, Schusztler Árpád, Hock István, Fischhof Kálmán, Telkes Izidor, Wallacher Lajos, Steinszdörfer József, Schleicher József, Dr. Komáromy Gyula, Ludvig Károly, Hradek Ferencz, Mirth Gyula, Schlosz Lajos, Friedmann Béla, N. N., Kohn Mór, Körösy József, Fleicher Ödön, Krausz Nándor, Haja Béla, Plank Gyula, Ujvári Péter, Frank Miksa, Nagy György Hangonyi, Janosits Károly, Treiber N., Beöthy Károly, N. N., Zarathka János, N. N., Horácskó Sándor, Potóczky Alajos, Horváth Gáspárné, Fischhof Jakab, Sántha József, Pick Béla, Rex Francziska 1—1 koronát Grószbauer Béla, Ifju Glantz Miksa, Haudinger Gyula, Hörich Nándor, Aulremer Emil, Cziráky Ferencz, Fusz Ferencz 60—60 fillért, Hirschfeld Gyula, özv. Barakovics Ferenczné, Pülöp Lajos, Straszter Béla, Róth Pál, Henczel Péter, Herczóg Mór, Szuliman György, Péntes József 50 fillért, Kreskai Ferencz, Horváth Ignác, Erdős Nándor 40 fillért, Róth Sándor és Neu Pál 20 fillért. Ezenkívül N. N. cipésmester egy pár új cipőt, Franek János egy öltöny ruhát. A nemes szívű adakozóknak hálás köszönetet mond az örvendező szegény gyermekek nevében Mutsenbacher Ödön, az asztaltársaság elnöke.

Névjegyek, ujévi kártyák

izléses kivitelben, jutányos áron
legrövidebb idő alatt elkészítetnek

Báter János könyvnyomdájában

FOGORVOS KOVÁCS J.

8—12

vásártér-utcai műtermében hiányzó fogak pótlása, csaposfogak, arany koronák és szájpadlás nélküli fogak (hidmunka) készíttetnek. Fogtömés, foghuzás és fogtisztítás a legjobb módszer szerint eszközöztetik. — Szegényeknek rendel d. e. 8—9-ig és d. u. 1—2-ig.

„DELICIA“ CUKRÁSZDA

Szekszárdon

Tejes kalácsok Teasütemények

Bonbonok

Likörök

Vidéki megrendelések azonnal elintéztetnek

12—12

Előfizetési felhívás.

A közelgő 1908. év alkalmából új előfizetést hirdettünk lapunkra.

Tolnavármegye közigazgatási, társadalmi, gazdasági és kulturális érdekeit szolgáljuk a legjobb igyekezettel; mint minden pártállástól független lap, teljes objectivitással, higgadt, tárgyilagos, elfogulatlan kritikával foglalkozunk vármegyénk minden közérdekű eseményével.

Súlyt fektetünk a jóízlésre, a lap irodalmi színvonalára s főleg arra, hogy e lapok hasábjait kicsinyes, személyeskedő támadások eszközévé ne süllyesszük.

Lapunk előfizetési ára:

egész évre . . . 10 kor. — fill.
fél évre 5 „ — „
negyed évre . . . 2 „ 50 „

Néptanítóknak, — ha az előfizetési pénzt egész évre előre beküldik, — 5 koronáért küldjük a lapot.

A hirdetést mérsékelt áron, olcsó dijszabással közöljük.

Hátralékos előfizetőinket kérjük az előfizetési pénzek mielőbbi szives beküldésére.

Hazafias üdvözlettel:

a „KÖZÉRDEK“
szerkesztősége és kiadóhivatala.

Karácsonyfa ünnepélyek.

A szekszárdi rom. kath. óvodában és gyermekmenhelyben a szokásos karácsonyfa ünnepélyt folyó hó 23-án délután tartották meg Döry Pálné elnök, Triebler Ilma alelnök, dr. Fent Ferencz szentszéki ülnök, plébános és nagyszámú érdeklődő jelenlétében.

A kisdedek dúsan megrakott, ragyogó karácsonyfáját Kiss Károlyné urasszony és Triebler Ilma urhölgy díszítették fel kiváló ízléssel. Minden gyermek kapott Jézuska hozta játékot, 32 szegény gyermeket pedig

télruhával láttak el. Az ajándékok kiosztása után dr. Fent Ferencz szívhez szóló, szép beszédben bucsuzott el a kisdedek nevében a kisdedek nemes szívü pártfogójától, Döry Pálnétól, az egyesület köztisztelőben álló, szeretett elnökétől.

Az állami óvodában Mattioni Jánosné ovónő buzgólkodása folytán nagyon díszes karácsonyfa előtt folyt le a kedves ünnepély, boldogságot szerezve gyermekeknek és szülőknek egyaránt.

A városi menedékházakban a karácsonyi ünnepélyeket az iskolaszék megbízásából a menedékházakra felügyelő bizottság nőtagjaival Tihanyi Domokosné úrnő rendezte nagy szeretettel és buzgalommal. Öröm volt nézni a kisdedeket, hogy mily ragyogó arccal nézték az izléseken díszített, fénylő karácsonyfákat és mily boldogan fogadták a jó Jézuska ajándékait.

A szekszárdi Ferencz közkörházban a belgyógyászati osztályban és az elmebeteg osztályában is állítottak fel karácsonyfát. Mélyen megható az elborult elméjűeknek, az élő halottaknak ez az ünnepélye, melyen minden beteg kap ajándékot.

Az emberszeretet nemesebb cselekedetét nem mivelhet, mint ennek az ünnepélynek a rendezői azzal, hogy örömet szereznek a szomorú ház boldogtalan lakóinak.

Árva gyermekek karácsonya.

A dunaföldvári gyermektelep 229 gyermeke részére megható ünnepélyt rendezett a telep ügybuzgó orvosa: dr. Lévai Dezső. Karácsonyfa ünnep keretében a telep összes gyermekei kedves ajándékokban részesültek.

Az ünnepélyt Biró Imre prépost-plébános beszéde vezette be, melyben a szeretet ünnepét magyarázta. Ezután öt állami gondozás alatti kis gyermek szavalt s végül következett az ajándékok kiosztása. A sok gyertyácskától s csillogó csecse-becsétől ragyogó hatalmas karácsonyfa csak úgy öntötte azt a sok játékot és süteményt, mely a zsi-bongó kis gyermekhadat boldog örömbé ringatta. Hogyne, mikor minden gyermek kivétel nélkül játékot és süteményt kapott.

A karácsonyfa díszítése s az ajándékok kiosztása körül dr. Angyal Béláné, dr. Berkly Józsefné, dr. Lévai Dezsőné, Nierl Béláné és Ósz Anna kisasszony fáradoztak szeretetreméltó buzgalommal.

A megkapó, szép ünnepély rendezésében dr. Lévai telep orvosnak Biró Imre, prépost-plébános és Nierl Béla, gyógyszerész segítettek lekötözölő szívéllyességgel.

A—s.

A pécsi állami gyermekmenhely 84 gyermeket helyezett el Dombóváron. E telep felügyelőbizottsága a szép ügyhöz méltó buzgalommal fáradozott azon, hogy a gondjaira bízott elhagyott gyermekek is részesülhessenek a szeretet jótéteményeiben. November 23-án mulatságot rendezett és pedig oly ügyesen, hogy ezer koronán felül volt bevétele. Ez összegből és más nemes szívek áldozatkészségéből karácsony napján ünnepélyesen megülte kis gyámoltjaival a szép ünnepet, karácsonyfát állított az állami iskola egyik termében és minden gyermeket ellátott a szükséges ruhaneművel, megajándékozott könyvekkel és azonfelül juttatott egyenkint mindegyiknek egy-egy tasak nyálankaságot. Az ünnepély nagy közönség jelenlétében ment végbe, a megjelentek könyvekig meghatva nézték végig az árvák igaz, gyermekies örömet, mely a bizottság 12 hölgytagjának sok fáradozásáért is a legszebb jutalom lehetett.

TANÜGYI HIREK.

Iskolaszékhez kérelem. A vármegye kir. tanfelügyelője kéri az iskolaszéki elnök urakat, hogy az államsegély kérvényeket ne hozzá, hanem Tolnavármegye közigazgatási bizottsághoz (Szekszárd, vármegyház) küldjék.

Ifjúsági íratok

mélyen leszállított áron

Báter János

könyvkereskedésében

Szekszárd, Kaszinó-bazár

HIRDETMÉNY!

Legjobb minőségű, vasalni való

F A S Z É N

5 kilótól kezdve kilója 12 fillér, nagyobb vételnél és viszontelárusítóknak kedvezmény. — Porosz és salgótarjáni kőszén (darabos).

Felvágott kemény tüzifa,
elsőrendű legjobb minőségű szilfahasáb

10 kiló 32 fillér, métermázsánként 2 kor. 80 fill., továbbá mindennemű hasáb, ugyiszintén dorong-tüzifa jutányos árban, saját telepemen, a vasuti indóházzal szemben kapható.

Kivánatra a fát, ugyiszintén a szenet saját kocsimon házhoz is szállítom jutányosan.

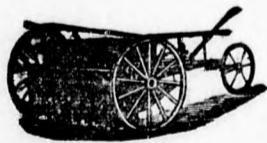
Tisztelettel

Mutsenbacher Ödön

tüzifa és széukereskedő

SZEKSZÁRDON. 11-11

A pécsi országos kiállításon kitüntetve.

DEBULAY IMRE

lakatos üzlete

Szekszárdon.

Állandó raktár saját készítményű

takaréktüzhelyekben,

továbbá raktáron tart 23-26

vetőgépeket,

szecska- és répvágót, kukoricza-morzsólót stb.

Egy benzinmotoros cséplőgarnitúra eladó

Üzlet áthelyezés saját házamba, Garay-tér.

Üzletemet teljesen modernül rendeztem be, gazdagon felszerelve **ékszer, arany, ezüst és chinaezüst tárgyakkal**, valódi fehér, alpacca ezüsttel átvont evőeszközökkel, **15 évi felelősség mellett.**

Raktáron tartok: arany, ezüst, aczél, nickel **zsebórákat**, fali-, inga-, ébresztő órákat, a jelenkor legpontosabban járó óráit, ugymint: **Schaffhausen Longines Omega, Tawannes Wath Ch. Graziosa** világhírű pontosságú órákat 3 évi jótállás mellett; továbbá **tajtípákat, szivar és cigaretta szipkakat, szemüvegeket** bármely megoperált szemhez is és mindennemű apróbb tárgyat.

Szakmámba vágó mindennemű javítások, **átalakítások, vésések gyorsan, pontosan és olcsón eszközöltetnek.**

Schulz Gusztáv

24-52

órák és ékszerész.

Pollitzer sérv-ambulatorium

nyilvános orvosi rendelő-intézet sérvbajosok, ferdénntöttek és amputáltak részére

Budapest, IV., Kossuth Lajos u. 8., félemelet.

Az intézet szakorvosa bárkinek teljesen díjtalanul rendelkezésére áll. Az orvosi vizsgálat igénybevétele vásárlásra nem kötelez.

Orvosi ellenőrzés! Mérsékelt árak!

Egyéni speciális kezelés!

Szabadalmazott sérvkötők már 5 koronától feljebb.

Vidéki megrendelések az intézet szakorvosa által lelkismeretesen felülvizsgálatnak s pontosan és legnagyobb titoktartás mellett eszközöltetnek.

Hygienikus czikkék a legfinomabb minőségekben, orvosilag ajánlva és sterilizálva. Feltétlenül megbízhatóak. Tucatanként 2-16 koronáig.

Ugyanott most jelent meg: „Az ember egészsége” című orvosi mű, mely kizárólag a sérvbajjal, annak ellenszereivel és kezelésével foglalkozik. E munkát bárkinek díjtalanul és zárt borítékban küldi meg az intézet igazgatósága. 14-52

Üzemnagyobbitás

folytán kitűnő karban eladó Láng L. budapesti gépgyárában 1896. évben gyártott 275/425/500 méretekkel, 120 fordulattal bíró kompond kondenzátoros **gőzgép**, maganyomásu, hengere Rider vezérművel. Ezen gőzgép 9 légkönyomásu, 33%-os maganyomásu hengertöltésnél 114 lóerőt indikál. Üzemben bármikor megtekinthető munkanapokon: 4-4

Szászy gőzmalomban, Tolna.

Eladó bikák.

A kajmádi gazdaságban fiatal, apaállatnak kiválóan alkalmas, vöröstarka tenyészbikák eladók; érdeklődők forduljanak a gazdaság intézőségéhez **Kajmád, u. p. Tolna.** 9-9

Legalkalmasabb karácsonyi ajándék.

Szekszárd és vidéke tisztelt hölgyközönségének szives figyelmébe ajánlom most megérkezett legújabb párisi divatu téli

női kalap-ujdonságaimat

a legegánsabb kivitelben.

Különösen ajánlom csinoságuknál és olcsóságuknál fogva a raktáron lévő **gyermek és sport-kalapokat**, melyek minden versenyt felülmulnak.

Gyermek-kalapok diszitve 3 koronától kezdve feljebb kaphatók.

Olcsó árak! Pontos kiszolgálás!

Gyászkalapok és fátjolok nagy választékban

Frának Jánosné

Szekszárd, Széchenyi-utca.

Csak szakértő mügépeszektől vegyünk varrógépet!

Az eredeti

AFRANA és WETTINA

varró és mühimző gépek

a jelenkor legtökéletesebb varró és mühimző gépei
és a modern varrógépteknika remekei.

Ezen varró és mühimző gépek, valamint az általunk vezetett **Singer családi, Central-Bobbin, karikahajós** és minden más rendszerű varrógép jóságáért, kiváló aczelszerkezetének szabatos és megbízható működéseért

tíz évi kezességet

vállalunk, mely idő alatt előfordulhat bármely néven nevezhető hibákat és töréseket, melyek anyaghiba folytán álltak elő, teljesen ingyen javítjuk. Állandó nagy raktár minden rendszerű varrógépből családok, varrónők és iparosok részére, kedvező részletfizetésre is. **Varrógepek javítására szakértő műszerészünket bárhova vidékre is kiküldjük.**

Varrógép és kerékpár javítások szakszerűen és olcsón eszközöltetnek tolna-megye első és legnagyobb kizárólagos gépüzletében:

MÜLLER TESTVÉREK

mügépeszknél, varrógép, kerékpár, írógép és gazdasági gépek raktára

Szekszárd, Kaszinó-bazár.

27-27

Szekszárd, 1907. Nyomatott Báter János könyvnyomdájában.